

א.ד.

2449

פרוטוקול מס. 40/ג

מישיבת ועדת הכספים
התקיימה ביום ב', י"ג בשבט, תשי"ח - 3.2.1958 בשעה 10.45

נ ד כ ח י ם

חברי הוועדה: היו"ר י. גורי
ש. דיין
א. כהן
א. בהיר
נ. לוין
י. ספיר
ס. קלמר
י. קרגמן

מוזמנים: מר סורוקר - מטעם משרד האוצר.

דבר-היום: הצעת תקציב נוסף להכנסה ולהוצאה לשנת הכספים 1957/58 (הצבעות).

היו"ר י. גורי: אני פותח את הישיבה.

מר סורוקר: רצוני למסור הסברים בנוגע לשינויים שחלו במעייפי השיכון, בתשובה לשאלתו של חבר-הכנסת ספיר. בעמוד 659 יש הסברים מלאים על מספר הנפשות של העליה החדשה באותה תקופה בה התחילו בבניה הגדולה. על בניה זו יש פירוט מלא בעמודים 660-661, שם יש חלוקה של 51 אלף יחידות דיור שהוקמו בתקופה זו, לפי המטרות השונות: כמה שיכון עולים, כמה מפעל חסכון לבנין, כמה חסול מעברות, אזורי פיתוח וכדומה. החל מעמוד 662 יש הסברים מלאים, לפי שמות ישובים, איפה בנו ולפי מה. בעמודים 662-667 יש הסבר מלא מה בנו בכל אזורי הארץ הלא-חקלאיים. מעמוד 669 ואילך יש רשימה מדויקת של כל האזורים החקלאיים.

י. ספיר: אני שואל שאלה פשוטה: איפה עושים את השיכון הזה, באיזה מקום בארץ? רצוני לראות את הסעיף בתקציב אמנו נלקח הסכום הזה. היכן הוא הסעיף שהופחת?

היתה תכנית גיאוגרפית בנוגע לשימוש ב- 9 מיליון הל"י. רצוני לדעת להיכן היא היחה מכוונת ובשביל מי?

מר סורוקר: התכנית של 9 מיליון נכללה בתוך המסגרת הכללית - רזה. יום בעמוד 696 של דברי ההסבר - בתוך תכניות השיכון של שנת 1958/59.

י. ספיר:

היכן זה מופיע?

מר סורוקר:

בסעיף: שיכון עולים חדשים - 37,700,000 ל"י.
לגבי חלוקת הסכום הזה ימסור מר שני הסברים בעוד

שבוע.

י. ספיר:

הממשלה הגישה לנו לפני שלושה שבועות הצעה וביקשה תוספת של סכום מסוים לשיכונים שיוצא עד סוף שנה התקציב. עכשיו אומרים לנו שהענין איננו קיים יותר. אני שואל: איפה היה צריך להיות שיכון זה? עכשיו מוסרים לנו על סכום של 37 מיליון שבעה לחכניות כלליות של הארץ. אותם 9 מיליון מתוך סכום של 12 מיליון לאיזה מקום היו מיועדים?

מר סורוקר:

השינוי המוצע בא לקדם את החכניות הישנות ולא להתחיל בבניה של 2000 יחידות. את בניית 2000 היחידות מציעים להתחיל החל מ-1.4.

י. ספיר:

בשעה שהגשמתם את תקציב זה - לפני היות תקציב 1958/59 - הסכום היה למטרה מסוימת שתבוצע תוך שלושת החודשים הקרובים ועוד מספר חדשים, מתוך מימון מובטח מתקציב 1958. מה היתה התכנית של 12 מיליון? היא לא היתה חלק מתכנית יותר גדולה אלא תכנית ספציפית. היכן צריך היה להקים 2000 יחידות במסגרת התכנית של 12 מיליון?

מר סורוקר:

2000 היחידות הן במסגרת אותן היחידות שמתכוננים לבנות בשנה הבאה לשיכון עולים, חלק מ-5,700 יחידות הרושמות בעמוד 647.

י. ספיר:

אני מצטער אבל התשובה איננה מניחה את דעתי. יש להניח שבמשך שנה שלמה ישארו עולים בנדונים ובמקום זה יבנו יחידות דיוור בשביל עולי אחרים במקום אחר. זה הרושם שאני מקבל מזה. רצוני לדעת את מי קיפחו כאן, אבל קודם כל אבקש לקבל את הנתונים.

הינ"ר י. גורר:

היתה תכנית לחסל את הברונים. שניתם את התכנית - מדוע? חבר-הכנסת ספיר יציע אולי שלא לשנות את החכנית ולקיימה במקורה.

מר סורוקר:

2000 היחידות היו מיועדות לשיכון עולים מחו"ל ולא לחיסול המעברות. את השיכון מכינים לעולים חדש-חדשיים לפני בואם על-מנת לקלטם ישר מהאניה לשיכונים. כאשר נבדקה מערכת העליה החדשה חשבו, שיש צורך להתחיל בבניית 2000 יחידות כבר השנה כדי לקדם את העליה החדשה שבאה.

הינ"ר י. גורר:

אני מבין שתלשו חלק מתכנית 1958/59 והעבירוהו לתקציב 1957/58.

מר סורוקר:

כך חשבו לעשות. אין זו תוספת חדשה לשיכון בהתיישבות ולא תוספת חדשה לשיכון עולים. 9 מיליון אלה באים להבטיח את קידום אותה תכנית עולים שכבר אושרה. חלק מ-9 מיליון רק עבר להתיישבות; הרוב הלך לקידום מימון תכניות דו-שנתיות בשיכון עולים. החלק של התיישבות איננו חלק חדש שבא להוסיף על תכנית חדשה אלא חלק שבא לקדם את מימון התכנית שנמצאת בניצועה ואושרה.

התכניות לחיסול המעברות הן אחרות. 2000 יחידות אלו אינן קשורות במעברות. במידה ולא היה שינוי - המימון היה נדחה לשנה הבאה.

היו"ר י. גורני:
יש שני סוגי מיקומים: מיקום של סכום מסוים בתקציב, ומיקום שני - מיקום של הוצאה והתקופה. כאשר דנים בענין לא צריך לשכוח זאת, כי לפעמים זה עולה בקנה אחד ולפעמים לא, ביחוד שפה יש רווח של 9 חדשים. ויותר מזה: בענין זה נקבע שיטה - טבה או רעה - שתכניות תלת-שנתיות הופכות לדו-שנתיות והכנית את משלבת בשניה. תחומי התקציב משתי הבחינות - גם מבחינת המיקום התקציבי וגם מבחינת מיקום הביצוע - מסשטים במציאות. ומכאן שיש הרבה אי-הבנות. יתכן שאנשי השיכון ייטיבו להסביר זאת ביתר דיוק, אבל אינני חושב שאנו צריכים לחכות עד לבירור שיתקיים באופן הקרוב.

י. ספיר:
מדוע אנו בכלל מסתבכים במושגים של תכניות לכמה שנים, כאשר אף פעם אין יודעים בדיוק נמדץ איזה חלק יבצעו בשנה זו ואיזה בשנה אחרת. מדוע אי-אפשר לתת לנו בראשית השנה תכנית לשנה אחת?

היו"ר י. גורני:
אני מציע לקיים ויכוח על כך בעת הדיון על תקציב 1958/59.

י. ספיר:
בכל סעיפי התקציב יש בהירות רבה, פרט לסעיף השיכון, שיש בו ערבוביה.

הוחלט: לקיים ויכוח על אופי תכניות השיכון בעת הדיון על תקציב 1958/59.

י. ספיר:
אני קובע שנשללה ממני האפשרות להבהיר או הנקודה הזו אגב דיון על התקציב הנוסף.

היו"ר י. גורני:
אנו עוברים להצבעות.

01 - חקלאות

י. ספיר:
אני מציע להפחית לזרה בסעיף "התיישבות חדשה".

היו"ר י. גורני:
חבר-הכנסת בדר גם כן מציע להפחית לזרה.

חברת הכנסת וילנסקה מציעה במקום 3 מיליון - 10 מיליון.

הצבעות

הצעת חבר-הכנסת ספיר וברד - לא נתקבלה

הצעת חברת-הכנסת וילנסקה - לא נתקבלה

סעיף 01 - חקלאות. בהצעת הממשלה - נקבל

20 - תעשייה ומלאכה

היו"ר י. גורני:
חבר-הכנסת בדר מציע: להפחית לזרה מתעשיות הנייר והמחבת; להפחית 100 אלף לירות מתעשיית האריגים; למחוק את סעיפי תעשיית הקרמיקה והזכוכית; להפחית לזרה מתעשיית המזון; לתעשיות הייצוא - להוסיף 100 אלף לירות.

י. ספיר:
אני מציע להפחית לזרה מתעשיות הזכוכית והקרמיקה; בסעיף הלוואות להוון חוזר לתעשיות הייצוא - להוסיף 200 אלף לירות; בסעיף הלוואות להוון חוזר למסחר הזעיר - להוסיף 500 אלף לירות. בסעיף "השתתפות בהון של מוסד ישראל לתעשייה ב..." - להפחית לזרה.

י. גדר:

הי"ר י. גורי:
חבר-הכנסת בדר מציע כמו-כן להפחית לירה
בסעיפים "השתתפות בהון של מוסד ישראל
לתעשיה" ו "השתתפות בהון של אוצר לתעשיה בע"מ".

חברת הכנסת וילנסקה מציעה סכום של
17 מיליון בסעיף תעשיה ומלאכה.

חבר-הכנסת לורנץ מציע להוסיף מיליון ל"י
לסעיף "הלוואות להון חוזר לתעשיות יצוא" וכן להוסיף מיליון ל"י
לסעיף "הלוואות להון חוזר למסחר הזעיר". כן הוא מציע למחוק את
הסעיף "השתתפות בהון של מוסד ישראל לתעשיה בע"מ".

י. ספיר:
אני מציע להוסיף סעיף: הלוואות להון
חוזר למלאכה - 250,000 ל"י.

ה צ ב ע ה

- הצעות חבר-הכנסת ספיר לסעיף 20 - תעשיה ומלאכה - לא בתקבלו
- הצעות חבר-הכנסת בדר לאותו סעיף - לא בתקבלו
- הצעת חבר-הכנסת וילנסקה לאותו סעיף - לא בתקבלו
- הצעות חבר-הכנסת לורנץ לאותו סעיף - לא בתקבלו

סעיף 20 - תעשיה ומלאכה. בהצעת הממשלה - נ ת ק ב ל

25 - מחצבים ומכרות

י. ספיר:
אני מציע להפחית מחברת "מחצבי ישראל"
סכום של 3 מיליון ולהעמיד את הסעיף
על 1 מיליון.

כן אני מציע לשנות את הכותרת של סעיף
משנה 2540 ולכנותו בשם "הלוואות לחברות תובלה לרכישת ציוד".

הי"ר י. גורי:
חבר-הכנסת בדר מציע להפחית לירה מסעיף
"מחצבי ישראל"; מחברת תובלה להפחית
250 אלף לירות ומחברת הפוספטים להפחית 100 אלף לירות.

חברת הכנסת וילנסקה מציעה להעמיד את
הסעיף על סכום של 5,600,000 ל"י.

הי"ר י. גורי:
בנוגע להצעתו האחרונה של חבר-הכנסת ספיר
בדבר שינוי הכותרת של הסעיף "הלוואות
ל"חברת מפעלי תובלה" - אני חושב שנצטרך לקיים בירור כי הסעיף יופיע
גם בתקציב הבא. אני נוהג בדרך כלל בכלל, שבתקציב הנוסף אין מקום
לדיון על סעיף נוסף; אולם התביעה עומדת בעינה. קבלתי מכתב בנדון
וחושבני שנצטרך לתת דעתנו לענין בתקציב הבא. מטעמים אלה אני מציע
לחבר-הכנסת ספיר לא להגיש הסתייגות. משום שסכום זה קשור בתכנית
מסוימת והוא בא לספק צורך מסוים וברגע האחרון איננו יכולים להפוך
את הקערה על פיה.

י. ספיר:
אינני מקבל לא את הארגומנט ולא את
הס'נה.

מר סורוקר: הממשלה מציעה 500 אלף לירות בתקציב הנוסף וכן 1 מיליון ל"י בוספות בתקציב 1958/59 כדי לסמן את השלמת רכישת הציוד למפעל התובלה.

היו"ר י. גורי: יש פניה מצד חברות אחרות. כאשר נבוא לדון על התקציב החדש ונגיע להקצבה של מיליון ל"י נוכל לקיים כירור בנושא זה.

א. בהיר: בשנת 1957/58 הקציבה הממשלה לקואופרטיבים שונים סכום כסף נכבד לרכישת כלי רכב כבדים.

מר סורוקר: 2,5 - 2 מיליון דולר. הלוואות לזמנים קצרים לא מתקצבים בפיתוח.

ה צ ב ע ה

הצעות חבר-הכנסת ספיר לסעיף 25 מחצבים ומכרות - לא נתקבלו

הצעות חבר-הכנסת בדר לסעיף זה - לא נתקבלו

הצעת חברת-הכנסת וילנסקה - לא נתקבלה

סעיף 25 מחצבים ומכרות, כהצעת הממשלה - ב ת ק ב ל

30 חשמל

י. ספיר: אני מציע הפחתה של לירה אחת בסעיף "השקעה במניות בכורה של חברת החשמל לישראל בע"מ".

היו"ר י. גורי: חבר-הכנסת בדר מציע להפחית סכום של 3 מיליון.

ה צ ב ע ה

הצעת חבר-הכנסת ספיר לסעיף 30 - חשמל - לא נתקבלה

הצעת חבר-הכנסת בדר לסעיף זה - לא נתקבלה

סעיף 30 חשמל, כהצעת הממשלה - ב ת ק ב ל

40 - תחבורה

היו"ר י. גורי: חבר-הכנסת בדר מציע להפחית מיליון ל"י מהסכום הכולל.

חבר-הכנסת לורנץ מציע למחוק לירה מסעיף הרכב וכן לסחוק את הסעיף "השקעות בחברת אל-על".

י. ספיר: אני מציע להפחית לירה מסעיף "נמל הקישון".

היו"ר י. גורי: אני חייב להביא לידיעת הוועדה את הבאורים שנתקבלו מחברת אל-על בתשובה לשאלותיו של חבר-הכנסת קלמר.

היו"ר י. גורי: אני מציע שנשאיר נושא זה לדיון על קציב 1958/59. במסגרת הזמן העומד לרשותנו היום אין כל אפשרות לעסוק בכך. העניין עומד בעינו. עשיתי כמיטב יכולתי כדי להחיש את העברת החוסר. חבר-הכנסת קלסר יכול לכלכל מעשיו כהכנתו.

ס. קלסר: ראשית אני מודה ליו"ר על הפעולה המהירה. עברתי על החוסר ואני יודע שמכתבו של עו"ד שרף הוא שהניע את הרבנות לדרוש משגיח.

אני מציע לבחור 3 - 2 חברים שיהוו ועדה מצומצמת והם יבואו בדברים עם חברת "אל-על" בנדון.

היו"ר י. גורי: אני מבין שזה בירור שמוטב לנהלו באמצעות ועדה מצומצמת. אני ארכיב את הוועדה הזו.

ה צ ב ע ה

הצעת חבר-הכנסת ספיר לסעיף תחבורה - לא נתקבלה

הצעת חבר-הכנסת בדר לסעיף זה - לא נתקבלה

להצעות חבר-הכנסת לורנץ לא היו תומכים

סעיף 40 - תחבורה, כהצעת הממשלה - נתקבל

סעיף 50 - דאר, כהצעת הממשלה - נתקבל

60 - שיכון

י. ספיר: אני מציע להוסיף לירה.

היו"ר י. גורי: גם חבר-הכנסת בדר מציע להוסיף לירה.

חברת-הכנסת וילנסקה מציעה - 35 מיליון.

ה צ ב ע ה

הצעת חברי-הכנסת ספיר ובדר - לא נתקבלה

להצעת חברת-הכנסת וילנסקה לא היו תומכים.

סעיף 60 - שיכון, כהצעת הממשלה - נתקבל

70 - הלוואות לרשויות המקומיות

היו"ר י. גורי: חבר-הכנסת בדר מציע להוסיף לירה.

י. ספיר: מצטרף להצעתו של חבר-הכנסת בדר.

היו"ר י. גורי: חברת-הכנסת וילנסקה מציעה להוסיף 500 אלף לירות.

ה צ ב ע ה

הצעת חברי-הכנסת ספיר ובדר - לא נתקבלה
להצעת חברת-הכנסת וילנסקה לא היו תומכים.

סעיף 70 - הלוואות לרשויות המקומיות, כהצעת הממשלה - נתקבל

75 - בנינים למוסדות צבוריים וממשלתיים

היו"ר י. גורי: חבר-הכנסת בדר מציע להפחית 100 אלף לירות.

ה צ ב ע ה

הצעת חבר-הכנסת בדר לסעיף - לא נתקבלה

סעיף 75 - בנינים למוסדות צבוריים וממשלתיים - נ ת ק ב ל

80 - קרנות ומפעלים שונים

י. ספיר: אני סבור שהכותרת "מפעלי זכרון" איננה

הולמת. מדוע עלינו לתת למכון מדעי אופי

של מונומנט?

אנו מקבלים את ההערה.

מר סורוקר:

סעיף 80 - קרנות ומפעלים שונים, כהצעת הממשלה - נ ת ק ב ל

סעיף 81 - קווי נפט, כהצעת הממשלה - נ ת ק ב ל

סעיף 90 - עבודות ציבוריות, כהצעת הממשלה - נ ת ק ב ל

95 - רזרבה

היו"ר י. גורי: חבר-הכנסת בדר מציע למחוק את הסעיף.

ה צ ב ע ה

הצעת חבר-הכנסת בדר למחוק את סעיף הרזרבה - לא נתקבלה

סעיף 95 - רזרבה, כהצעת הממשלה - נ ת ק ב ל

סעיף 48 - תשלום חובות, כהצעת הממשלה - נ ת ק ב ל

היו"ר י. גורי: חבר-הכנסת לורנץ מציע להעמיד את החקציב

על 67,300,000 ל"י ולהעביר יתרה של

10 מיליון לתמיכה לנצרכים.

להצעת חבר-הכנסת לורנץ - אין תומכים

חברת-הכנסת וילנסקה מציעה סעיף חדש:

הכנסה ממפעלים שהממשלה משתתפת

היו"ר י. גורי:

במיסונם - 30 מיליון.

להצעת חברת-הכנסת וילנסקה - אין תומכים

הוחלט: להתיר לסיעה הקומוניסטית את ההסתייגויות הבאות:

- (1) לסעיף 4 לחוק התקציב; (2) קרן תמורה של מיליון חוץ;
- (3) סעיף השיכון; (4) הלוואות לרשויות המקומיות.

להתיר לחבר-הכנסת לורנץ את ההסתייגויות הבאות:

- (1) סעיף ההלוואה ל"אל-על"; (2) הלוואות למסחר הזעיר;
- (3) העברת סכום של 10 מיליון לנצרכים.

הישיבה ננעלה בשעה 30.